

Fritid

Kontakt
Karl H. Brox
72 50 14 81

karl.h.brox@adresseavisen.no

Svorkmyran – en spesiell

Det er dessverre ikke til å komme forbi – vi ser snart slutten på sommeren 2008. Om 14 dager kryper vi inn i september og med den tar fuglenes høsttrekk til for alvor. Da kan en tur til Svorkmyran naturreservat gi mange fine opplevelser.

Svorkmyran er et stort flatt myr- og sumplandskap som elva Svorka slynger seg gjennom før den renner ut i den sørvestre enden av Gangåsvatnet. Området er både plante- og fuglerikt og har for fuglene særlig stor betydning som rasteplass i trekketidene vår og høst. På grunn av områdets kvaliteter ble 802 dekar av Svorkmyran i 1983 vernet som naturreservat. Mot nord strekker verneområdet seg et lite stykke ut i Gangåsvatnet og mot sør går det nesten ned til E39 ved Eidet. Ca. 360 dekar av arealet er vann, men vannarealet endrer seg i takt med årstider og nedbør.

Grei adkomst

Området er såpass stort at det synes godt fra riksvei 714 (til Snillfjord, Hitra og Frøya) på den andre siden av Gangåsvatnet. De som ønsker å stifte nærmere bekjentskap med området og det som finnes der av planter, dyr og fugler, kjører ned til bensinstasjonen like etter avkjøringen til Songli og tar av fra riksveien inn på en bygdevei som går sørover vest for vannet, merket Dørdal. Ved et veikryss etter omlag en kilometer følges skilting mot E39. Fra dette veikrysset er det ca. tre kilometer til en observasjonshytte som er bygget i lia vest for myrene, med utmerket utsyn over store deler av området. Det er tillatt å bevege seg ut i området, men dette krever selvsagt at man følger vernebestemmelsene og tar nødvendig hensyn, ikke minst til fuglelivet.

Botanisk variert

Formålet med vernet er altså «å bevare et viktig våtmarksområde med tilhørende plantesamfunn og dyreliv som er naturlig knyttet til området, og å verne om et spesielt rikt og interessant fugleliv». Botanisk knytter verneverdien seg ikke minst til det faktum at større og varierte lavlandsmyrer som er upåvirket av tekniske inngrep i bunnen av daler er sjeldne i Trøndelag.

Sjelden natur

Svorkmyran er en av de få gjenværende store lavlandsmyrene uten tekniske inngrep i Trøndelag. Elva Svorka slynger seg gjennom hele området. Foto: KARL H. BROX

Området består av flere typer myr, både fattige nedbørsmyrer og såkalte rikmyrer som får næring gjennom tilsig fra terrenget omkring og derfor har et langt rikere planteliv. Blant rikmyrplantene finnes jåblom, bjønnbrodd, klubbestarr, gulstarr, blystarr, vierstarr og kvitmyrak. Vanlig i området er ellers kystplanter som klokkeling, pors, rome, grønnstarr og ryllsiv. Lags Svorka, som slynger seg meanderende gjennom myrene, finnes områder med trådstarr, flaskestarr, sennegress og elvesnelle mens det andre steder er sammenhengende vierkratt. På myrtuer er gråmose en dominerende art. At elva er meanderende vil si at den graver i yttersvingene og legger fra seg

løsmasser i innersvingene, og som følge av dette vil elveløpet over tid stadig flytte på seg.

110 fuglearter

Når det gjelder fuglelivet er omlag 110 arter observert i og ved Svorkmyran. Mange arter hekker, men som nevnt er områdets funksjon som rasteplass i trekketidene, særlig for vann- og vade-fugler, like viktig. Blant hekkeartene er det naturligvis en rekke våtmarksarter – storlom, trane samt ender og vadefugler av forskjellige slag, deriblant brushane. I 1983 hekket for øvrig også et sildemåsepar på myrene, og dette er trolig den eneste innlandshekkingen som er registrert for denne arten i Trøndelag. Ved Svorkas utløp i

Gangåsvatnet finnes en større koloni hettemåser. Blant artene som er observert i trekketidene er smålom, horndykker, sangsvane, kanadagås, stjertand, heilo, tundralo, sandlo, myrsnipe, sotsnipe, dvergsnipe, grønnstilk, skogsnipe, fiskeørn og gråmåse. Andre arter som kan påtreffes i og omkring reservatet er for eksempel gråhegre, rugde, makrellterne, hønehauk, fjellvåk, jordugle og selvsagt mindre fugler av forskjellige slag.

Andre dyr

Også pattedyr er selvsagt brukere av området. Bever har fast tilhold innenfor reservatet og både elg, hjort og rådyr beiter jevnlig. Andre arter pattedyr

som er observert er rødrev, grevling, ekorn, hare, mink, mår og røyskatt. Når det gjelder andre dyrearter forekommer liten salamander, frosk, firfirsle og hugorm. I elva er det stingsild, ørret og røye, men fiske er bare tillatt for grunneiere og rettighetshavere. Det samme gjelder bruk av robåt, kano eller kajakk.

Når fugletrekket nå starter kan Svorkmyran som nevnt være et sted å dra til, men et teleskop på stativ er nok en fordel dersom man fra observasjonshytta skal kunne finne og observere fuglene som bruker området.

KARL H. BROX 72 50 14 81
karl.h.brox@adresseavisen.no

Søndagsturen

■ Så starter skiklubbens Søndagsturen igjen etter ferien. Turene merkes senest fredag kveld og kan gås lørdag eller søndag etter ønske. Helgens tur går i de sørligste delene av marka med p-plassen på Ringvål (Skogly) som utgangspunkt. Derfra går turen nordøstover via Skarsleite og Stor-

Sætermyra til Rønningen. Derfra sørover igjen mot Svartvatnet, ned til Vellikvatnet og Lauglovatnet. De som ønsker en kortere tur vil finne en merket rundtur sør for Lauglovatnet. Lang tur (ikke egnet for barnevogn) er ca. 8 km, den korte ca. 3 km. Parkering: Ringvål. Buss: Nr. 43 og 73. Servering: Rønningen.

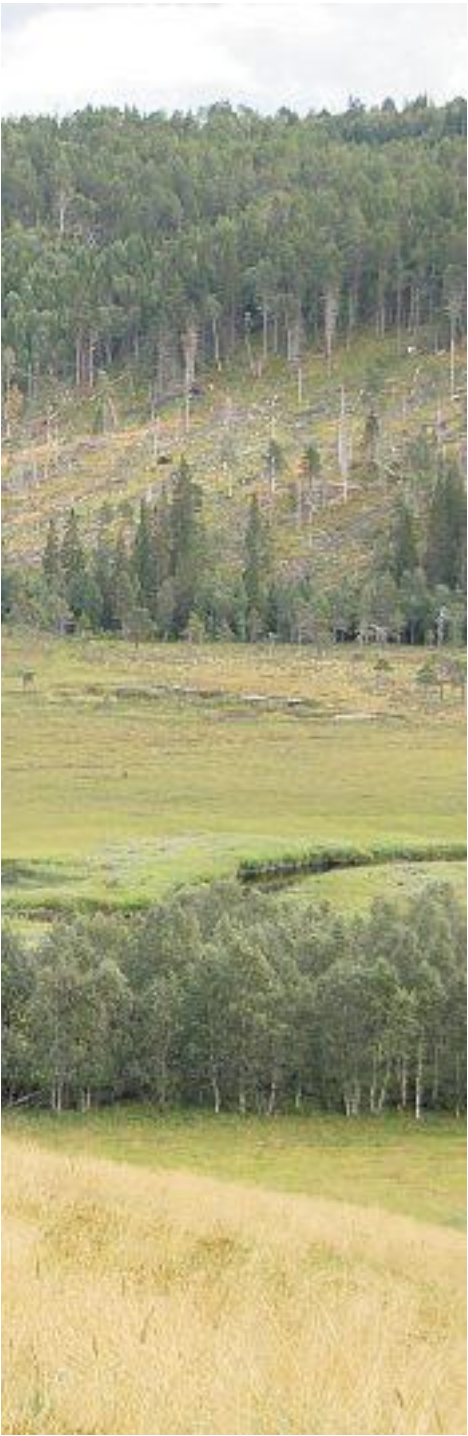
Tirsdag Reise	Onsdag Bil	Torsdag Fritid	Fredag Livsstil	Lørdag Reise	23
------------------	---------------	-------------------	--------------------	-----------------	----

Les i morgen

Fra utmark til hage: Dette ble resultatet etter at engelske Darren Saines tegnet og satte håndverkerne i arbeid; en intim og lun sitteplass, med utsikt over fjorden. Han designer hager over hele Europa og i USA.

opplevelse

Gangåsvatnet: Mot nord strekker Svorkmyran naturreservat seg hit til sørenden av Gangåsvatnet.

Meandrerende: Elva Svorka flyter rolig og meandrerende gjennom myrområdet. Dette betyr at elva graver i yttersvingene og legger igjen løsmassene i innersvingene.

Mange besøkende: Gjesteboken i observasjonsbua ved Svorkmyran viser at folk fra mange nasjoner finner frem til området: Tyskere, nederlendere, sveitsere, polakker, tsjekkere og svensker hadde skrevet navnet sitt. Disse to var kommet helt fra Sør-Korea.

Hekker: Tranen er en av fugleartene som hekker på Svorkmyran og som også kan sees der under fugletrekket. Foto: BENT RAMBERG

Turkalenderen

Torsdag 14.08. Historisk vandring. Røros Museums- og Historielag. Turen besøker Verkenstorva på Kvernengan, ankerplassen for torvbåten og Torvhuset ved Håan. Oppmøte: Malm-plassen kl 18.

Fredag 15.08.- søndag 17.08. Fugleliv ved kysten. Norsk Ornitologisk Forening Trondheim lokallag. Trekkende spurvefugler, fangst av havsvaler for ringmerking nattetid, studier av sjøfugl med teleskop. Overnatting på den gamle skolen. Begrenset antall plasser. Info/påmelding: Trond Einar Brobakk (98438202).

Fredag 15.08. – søndag 17.08. Snøhettatraversen. Trondhjems Turistforening Fjellsportgruppa. Fra Stortoppen til Vesttoppen. Erfaring med klatring en forutsetning. Info/påmelding/koordinator: Erik Sletten (93249499).

Fredag 15.08. – søndag 17.08. Fottur og dans på Nedalshytta. Trondhjems Turistforening. Turer både lørdag og søndag, dans lørdag kveld. Info/påmelding: TT-kontoret (73924200).

Lørdag 16.08. Skattejakt i Grødalen. Kristiansund og Nordmøre Turistforening Barnas Turlag. Det finnes en sjøroverskatt i Grødalen og turlaget har fått tak i et gammelt kart som viser hvor den er! Info/turleder: Ole Bruseth (99247696). Oppmøte: Vangshaugen kl 10.

Lørdag 16.08. Ladestien. Singeltreffen – forum for single menn og kvinner +/- 40-65. Ta m. mat, drikke og sitteunderlag. Info: Heidi Haave (45293890). Oppmøte: Ringvebukta (Sponhuset) kl. 12

Lørdag 16.08. Sletthøkollen vest for Drivdalen. Oppdal Fjellturgruppe. Topptrim Gulltopp. Info/påmelding (innen fredag kveld 15. august)/turkoordinator: Kari Sæther (90864854).

Lørdag 16.08. – søndag 17.08. Kårvatn-Skjeringsfjellet-Innerdalen-Snøfjellet-Kårvatn. Kristiansund og Nordmøre Turistforening. Krevende tur med fysiske utfordringer, luftige opplevelser og flotte utsikter. Maks 12 deltakere. Info/turledere: Dina Gaupseth (90691501) og Bjørnar Brøske (92025762). Påmelding: Jonas Eriksen AS (71587370).

Lørdag 16.08: Tur til breen ved foten av Blåhø. Oppdal Natur tar turen for å vise fram restene og fortelle historiene om de spektakulære naturfenomenene Speilsalen og Blåsalen. Turen inn er på 10 kilometer. Det tas flere pauser underveis. Guidene forteller om natur og kulturminne i Trollheimen. Info og påmelding: 905 60 856/72 40 04 70

Søndag 17.08. Familiedag ved Ellingsvatnet. Trondhjems Turistforening Barnas Turlag Orkdal/Sør-Trøndelag Jeger- og fiskerforbund/Statsskog/Skogeierselskapet/4H. Bålbrenning, fiskekonkurranse, spikking, natursti, kanopaddling m.m. Sving av mot Næve ved Gåsbakken skole på Hølanda. Info: TT-kontoret (73924200). Oppmøte: Ellingsvatnet kl 10.

Søndag 17.08. Sopptur i Åmotsdalen. Trondhjems Turistforening Barnas Turlag Oppdal. Info/påmelding/turleder: Kristian Røe (97797590). Oppmøte: P-plass ved starten på stien innover Åmotsdalen kl. 11.

Søndag 17.08. Heimdalshaugen (1160 m.). Nord-Trøndelag Turistforening Namdal turlag/Fjelltrimmen i Rørvik. Dagstur i forholdsvis tungt terreng. 7-8 timer. Info/turleder: Arild Martinsen (95818021). Oppmøte: Harran kro kl 10.

Onsdag 20.08. Ti-Trimmen. Trondheim Turmarsjforening. Valgfri turmarsj 5 eller 10 km. i eget tempo uten tidtaking. Oppmøte/start: Kyvannet.

Torsdag 21.08. Kveldstur til Hegra festning. Nord-Trøndelag Turistforening Skarven turlag/Stjørdal mosjons- og bedriftsidrett. Omvisning med guide. Info/påmelding: Helge Gylland (91139327). Oppmøte: Hegra festning kl 18.

Torsdag 21.08. Fottur til Forollhogna. Trondhjems Turistforening. Fra Synnerdalen og opp til toppen av Forollhogna (8 km, 580 m. stigning). Info/turkoordinator: Svein Ustad (93436639). Oppmøte: Granåsen kl. 0800).

Torsdag 21.08. – 24.08. Topptur i Trollheimen. Jølhaugen-Jøldalshytta-Trollheimshytta-Jølhaugen. Turen går over Trollhetta, opp på Snota og over Geithetta. Info/påmelding (innen 19. august): TT-kontoret (73924200).

Lørdag 23.08. Store Trolltind (1788 m.) i Romsdalen. Kristiansund og Nordmøre Turistforening. Til dels meget luftig tur i snø og ur (5 timer). Turen starter fra Trollstigen Fjellstue. Info/turledere: Roger Hannasvik (97507863) og Ingar Hannasvik (91614149).

Lørdag 23.08: Tur til topps på Almannbergjet, Oppdals landemerke. En vandring med historier om kulturminne, folk og virksomhet. Guidene fra Oppdal Naturforteller blant annet om Augusta fra Oppdal og Bjørnstjerne Bjørnson sin romantiske tur på Ålmannberget. Moderat rundtur eller bratt kliving rett til topps. Turen er noe krevende og varer ca 6 timer. Info og påmelding: 905 60 856/72 40 04 70.